Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001405

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-04-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ 23/12 від 29.04.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бевз Юлія Володимирівна

2. Yuliia Bevz

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9716-5789

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 10-04-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 11.051.070

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.07.01

Тема дисертації:

1. Конституційно-правові засади організації та діяльності політичних партій

2. Constitutional legal framework for political parties' organization and functioning

Реферат/анотація:

1. Дисертація є комплексним дослідженням конституційно-правових засад організації та діяльності політичних партій з розробкою нових науково обґрунтованих положень та пропозицій. У розділі 1 «Загально-теоретичні засади організації політичних партій» уточнено поняття політичної партії, виділено її ознаки, досліджено співвідношення поняття «політична партія» з суміжними поняттями; визначено та охарактеризовано систему принципів організації та діяльності політичних партій; проаналізовано порядок створення політичних партій та виділено його етапи та особливості. Вперше здійснено розмежування поняття «політична партія» з суміжними поняттями - «виборча партія», «політичний клуб», «політичний рух», «громадсько-політичний рух» і «політична сила» за такими критеріями: порядок формування; спільна ідеологія; наявність структури; тривалість існування. Вперше запропоновано принципи організації і діяльності політичних партій, а саме: принципи верховенства права; демократії; рівності перед законом; рівноправності учасників; законності, гласності, незалежності; свободи створення і вибору методів та форм діяльності; добровільності; прозорості, відкритості і публічності; неприбутковості. Удосконалено поняття

«політична партія» та запропоновано під політичною партією розуміти зареєстроване, добровільне формування громадян України, створене на основі спільної ідеології та мети задля здійснення державної політики, участі у формуванні та діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, забезпечення функціонування демократичного суспільства та реалізації конституційних прав і свобод людини і громадянина. Удосконалено функції політичних партій та аргументована доцільність доповнення їх переліку функціями: 1) формування громадської думки; 2) залучення громадян у політичне життя; 3) стимулювання розвитку політичної освіти; 4) підвищення правової культури, правосвідомості суспільства і громадян. Удосконалено ознаки політичної партії шляхом виокремлення додаткових: 1) наявність мети; 2) ідеологічність партійної доктрини, що відображено у програмі партії; Набули подальшого розвитку положення щодо конкретизації процесу створення політичних партій та додатково обґрунтована доцільність виокремлення трьох етапів: попереднього (виникнення політичної партії), основного (створення політичної партії) та завершального (реєстрація політичної партії) етапів. У розділі 2 «Конституційно-правове регулювання діяльності політичних партій» розглянуто участь політичних партій у виборчому процесі; визначено напрями взаємодії політичних партій із органами державної влади, органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями; виявлено особливості державного контролю за діяльністю політичних партій; визначено перспективи та розроблено пропозиції щодо удосконалення правового регулювання організації та діяльності політичних партій. Вперше визначено електоральний, парламентський й урядовий напрями взаємодії політичних партій із органами державної влади та місцевого самоврядування. Удосконалено наукові положення щодо сутності відповідальності політичних партій та доведено, що вона містить ознаки політичного та юридичного (конституційно-правового) характеру. Набули подальшого розвитку пропозиції щодо необхідності надання права проводити збір підписів на підтримку рішення про створення політичної партії он-лайн із застосуванням електронного цифрового підпису; встановлення вимоги мінімальної кількості не менш ніж 100 учасників установчого з'їзду політичної партії, на якому приймається рішення про створення політичної партії; надання права участі у виборах тим політичним партіям, мінімальна кількість членів якої становить не менше 10 тисяч осіб, за умови її реєстрації не менш як за рік до дня призначення виборів; встановлення додаткових умов скасування адміністративного збору за державну реєстрацію; Розвинуто пропозиції щодо запровадження механізму формування персонального складу виборчих комісій, який виключає кратне включення кандидатів від політичних партій до їх складу; щодо кандидатур офіційних спостерігачів на виборах (окрім спостерігачів від міжнародних організацій) із встановленням вимоги наявності юридичної освіти або сертифікату про проходження спеціальних курсів у сфері виборчого права при ЦВК чи навчальних закладах, які готують фахівців у галузі права; Додатково обґрунтована необхідність зменшення розміру грошової застави кандидатів; збільшення переліку підстав її повернення; Дістали подальшого розвитку наукові положення щодо змісту, напрямів та видів контролю за діяльністю політичних партій; Надано пропозиції щодо підвищення ефективності контролю за діяльністю політичних партій та їх відповідальності. Набула подальшого розвитку законодавча основа конституційно-правової відповідальності шляхом додаткової аргументації доцільності прийняття єдиного нормативно-правового акту.

2. The thesis is a comprehensive study of the constitutional legal framework for political parties' organization and functioning with the development of new scientifically based provisions and proposals. In chapter 1 " General theoretical fundamentals for organizing the political parties» the «political party» concept is specified, its features are highlighted. The correlation of the «political party» concept with similar ones is investigated. The system of principles for political parties' organizing and functioning is determined and characterized; the process of political parties' forming is analyzed; it's stages and features are highlighted. Firstly the "political party" concept has been separated from similar concepts, such as "election party", "political club", "political movement", "civil and political movement" and "political force" due to such criteria: formation order; shared ideology; structure; existence duration. For the first time the system of principles for political parties' organizing and functioning is suggested, that includes the principles of supremacy rights; democracy; legal equality; participants' equality; legality, transparency, independence; freedom forming and choosing the methods and forms of activities; voluntariness;

transparency, openness and publicity; non-profitability. The "political party" concept has been improved. It is suggested to define the political party as voluntary formation of Ukrainian citizens, registered and based on single ideology and goal for state policy implementation, participation in forming and functioning of state authorities and local self-government, providing for the democratic society activities and implementing the constitutional rights and freedoms of a person and a citizen. The doctrinal approaches to political parties' functions have been improved and the expediency to supplement the functions has been reasoned, in particular: 1) formation of public perception; 2) involvement of citizens in politics; 3) encouragement for developing political education; 4) promotion for legal culture, legal awareness for society and citizens. The additional features of political parties have been developed: 1) availability of joint goal; 2) ideological character of the party doctrine as prescribed in the party program. The provisions on the process of political parties' creation have been further developed and the expediency to separate its three stages has been additionally justified, namely: previous (political party occurrence), main (political party creation) and final (political party registration) stages. In chapter 2 "Constitutional legal regulation of the functioning of political parties" participation of political parties in the election process is considered; the directions for interaction between political parties, state authorities and local self-government and public organizations are determined; the features of state control over political parties' activities are discovered; the prospects and proposals on legal improvement of political parties' organizing and functioning are developed. Initially the electoral, parliamentary and governmental directions for interaction between the political parties, state authorities and local self-government bodies have been defined. The scientific statements on the political parties' responsibility have been developed. It is proved its political and legal (constitutional-legal) nature. The proposals on granting rights to collect signatures to support the decision on the political party creation online using electronic digital signature; establishing the requirement concerning minimum number, not less than 100 participants in the constituent assembly of the political party, during which the decision to create the political party should be accepted; granting rights to participate in elections for political parties with minimal number of members not less than 10 thousand persons, if the period from the date of political party registration till the election date is at least a year; setting additional conditions for abolishing the administrative fee for state registration have been further developed. The following proposals have been developed: to introduce the mechanism for forming the election commissions, which excludes multiple inclusion of candidates from political parties; to introduce the requirements for the official observers at the elections (except observers from international organizations) concerning availability of legal education or certificate on election law special courses from the CEC or educational institutions which train professionals in law.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:
- 1. Бевз Ю. В. Правова основа організації та функціонування політичних партій в Україні. Університетські наукові записки. Науковий часопис Хмельницького національного університету управління та права імені Леоніда Юзькова. 2019. Том 18. №3 (71). С. 43-53. DOI: https://doi.org/10.37491/UNZ.71.4 URL: https://unz.univer.km.ua/article/download/71_43-53/pdf/
- 2. Бевз Ю. В. Співвідношення конституційно-правової відповідальності з іншими видами відповідальності (в контексті відповідальності політичних партій). Наукові записки Львівського

університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Випуск 35. С. 400-406. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.10052936 URL: https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/download/955/852

- 3. Бевз Ю. В. Проблеми правового регулювання заборони діяльності політичних партій в України. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. 2023. Випуск 78: частина 1. С. 83-89. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.78.1.12 URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/08/14-1.pdf
- 4. Бевз Ю.В. Співвідношення поняття «політична партія» та інших суміжних понять. Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2023. №1. Том №2. С. 70-77. DOI: http://dx.doi.org/10.31558/2786-5835.2023.1.2.8 URL: https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/14120/14022
- 5. Бевз Ю. В. Особливості взаємодії політичних партій та органів місцевого самоврядування в Україні. Академічні візії. 2023. Випуск № 25. С. 70-78. DOI: http://dx.doi.org/0.5281/zenodo.10130336 URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/705/635
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:
- 6. Бевз Ю. В. Щодо програми політичної партії. Юридична наука і освіта у сучасних умовах: стан і перспективи розвитку: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 35-річчю юридичного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса. (18 травня 2018 року), Вінниця, ДонНУ імені Василя Стуса. 2018. С. 115-117. URL:https://dnu.sharepoint.com/portals/law/Lists/List5/Attachments/104/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d
- 7. Бевз Ю. В. Відповідальність політичних партій за невиконання їх програми. Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії: матеріали XVII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. (м. Переяслав-Хмельницький, 30 червня 2019 року). С. 60-62. URL: http://conferences.neasmo.org.ua/uk/art/5086
- 8. Бевз Ю. В. Щодо основних підстав припинення діяльності політичних партій в Україні та країнах Європи. Сімдесят дев'яті економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Львів, Україна, м. Ополе, Польща, 26-27 жовтня 2023 р.) / редкол. : О. Патряк та ін. ГО "Наукова спільнота", WSZIA w Opolu. Львів: ФО-П Шпак В.Б. С. 8-11. URL: http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4549/
- 9. Бевз Ю. В. Щодо інституту громадського контролю за діяльністю політичних партій в Україні. Осінні юридичні читання – 2023. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXXIV: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. 23 листопада 2023 р., Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С. 90-93. URL:https://dnu.sharepoint.com/portals/law/Lists/List5/Attachments/161/Збірник%20Осінні%20читання_202
- 10. Бевз Ю. В. Щодо форм участі політичних партій на парламентських виборах. Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції. м. Миколаїв. 21 грудня 2023 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 45-49. DOI: https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-11 URL:http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/252/7040/15778-1
- Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:
- 11. Бевз Ю. В. Відповідальність політичних партій. Наукові записки кола аспірантів «Ucrainica» Том 1-2/ Zeszyty naukowe Koła Doktorantów „Ucrainica" 2020. м. Варшава. Том № 1-2. С. 23-30. URL: https://ukrainskidom.pl/wp-content/uploads/2023/01/Zeszyty_Ucrainica.pdf.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення правової основи організації та діяльності політичних партій

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002368

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щебетун Ірина Степанівна

2. Iryna Shebetun

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9749-7559

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=f4tbbfYAAAAJ&hl=uk&oi=sra

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мішина Наталя Вікторівна

2. Natalia Mishyna

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2357-3384

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=NVJWbEMAAAAJ&hl=sr

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербанюк Оксана Володимирівна

2. Oksana Shcherbanyuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1307-2535

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=AG2B8nwAAAAJ&hl=uk; Scopus ID: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217827953&eid=2-s2.0- 85087613989

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дешко Людмила Миколаївна

2. Lyudmyla Deshko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5720-4459

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=RWioJE8AAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нікітенко Лілія Олександрівна

2. Liliia Nikitenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2152-4255

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=qlLQC8oAAAAJ&hl=ru&oi=sra

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Міхайліна Тетяна Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Хаджинов Ілля Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Солобут Ольга Сергіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна